

ВТОРО ИЗДАНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ КЛАРИНЕТЕН КОНКУРС „ПРОФ. САВА ДИМИТРОВ“

***през погледа на корепетиторите в конкурса
Огняна Соколова, Инес Симеонова, Богдан Станев***

Рецензия от доц. д-р Ирина Харалампиева

В края на м. януари 2023 г. се проведе второто издание на световноизвестния кларинетен конкурс „Проф. Сава Димитров“ в Национална Музикална Академия „Проф. Панчо Владигеров“. В това издание на конкурса се състезаваха 159 участници от цял свят, като авторитетното жури /Аркадиуш Адамски, Полша, преподавател по кларинет в Музикалната Академия в Катовице, първи кларинет на Полското национално радио; Проф. Емил Вищепенеску, Румъния, първи кларинетист на филхармония „Джордже Енеску“; Габор Варга, Унгария, първи кларинетист на големите унгарски оркестри; Дуро Пете, Сърбия, преподавател по кларинет в музикалното училище в Нови Сад; д-р Вангел Тангъров, България-САЩ, доцент по кларинет в Тексаския щатски университет и художествен ръководител и основател на годишния Международен фестивал за кларинет в Тексаската щатска фиеста; Мария Павлович, Хърватия-Белгия, преподавател в Кралската консерватория; Юан Юан, Китай, професор по кларинет в Централната музикална консерватория и гостуващ първи кларинетист в Китайската национална филхармония/ избра след предварителния онлайн тур тридесет млади кларинетисти, които да вземат участие в надпреварата за наградите. Организацията на конкурса, проведена на световно ниво от НМА „Проф. Панчо Владигеров“ и фондация „Проф. Сава Димитров“ бе подкрепена от Министерството на културата, МОН, Столична община, Буффе Крампон груп, МЕТ Енерджи България, Алианс принт и с медийното партньорство на Българско национално радио, Българска национална телевизия и Българска телеграфна агенция. Това издание на конкурса беше най-разгърнато във всички възможни аспекти по отношение на организация, невероятно висока конкуренция на участниците, възможността да пробват и да свирят на най-висококачествени инструменти на изложението на Буффе Крампон в рамките на конкурса, което е едно от най-вдъхновяващите преживявания за всеки кларинетист.

Конкурсът беше излъчван в онлайн стрийминг, така че най-широк кръг слушатели да могат да се докоснат до невероятно високото ниво на инструменталистите на конкурса в реално време. Както всеки световен конкурс и тук жури, участници, публика, организатори и отразяващи медии дадоха своята гледна точка за събитието, което вече е изцяло достъпно на страницата на конкурса. Аз самата имах тази възможност и останах с невероятно впечатление от високото ниво, както по отношение на техническото изпълнение, така и на способността да се предаде авторовата мисъл в музикално фразиране. Така че с радост мога да се спра на детайли от гледна точка на „другата страна на рояла“, а именно отзивите на корепетиторите.

Тук искам да отделя специално внимание на тях, хората, без които един конкурс не може – подкрепа, опора и първо критично „ухо“ за изпълнителя, най-доверените партньори на солиста. В течение на конкурса с всяко следващо изпълнение оставах все по-замислена каква, всъщност, отговорна задача и незаменима роля бе отредена на Огняна Соколова, Богдан Станев и Инес Симеонова. С невероятно майсторство и сигурно водене те показаха наистина световна класа в клавириния съпровод. С възмущение им зададох няколко въпроса, на които получих високо музикално професионални и същевременно сърдечни отговори в безкрайна подкрепа на младите солисти, с които имаха удоволствието и отговорността да работят, взаимна колегиална признателност и уважение към детайла. Тук прилагам една част от техните отзиви и няколко въпроса от все още отекуващият в съзнанието и неусетно отлетял музикален празник.

Най-големият български кларинетен конкурс през погледа на корепетитора – разговор с корепетиторите на II-рия международен кларинетен конкурс "Проф. Сава Димитров" Огняна Соколова, Инес Симеонова и Богдан Станев:

1. Какви са впечатленията на един корепетитор с такъв опит зад гърба си от организацията на тазгодишното издание на този престижен конкурс?

2. Интересно е да разберем повече за участниците и техният музикален натюрел. Какви са техните темперамент, фраза, техника, трактовка на авторовите послания?

3. Репетициите – при участници от над тридесет държави как протече работата с този иначе универсален за цял свят музикален език?

Богдан Станев:

Професионализмът ни беше подложен на сериозно изпитание, точно заради високото ниво на участниците. Солистите ни имаха различни изисквания към детайлите на избраните от тях произведения, следваха различна логика на цялостно изграждане на структурата, различно фразирание, различни темпа, динамики, към която ние трябваше да се адаптираме за "отрицателно" време – в рамките на 45 минутна репетиция преди втори тур и 45 минутна репетиция преди трети тур. Всичко това се отнасяше не само за група "Е" – най-големите участници, на част от които акомпанирах, но и за останалите групи. Като цяло подготовката ми за конкурса приличаше на „тренировка“ за маратон. Доста голяма е разликата от подготовка за концертна изява и то точно заради фактора "очаквай неочакваното" – по думите на най-опитния в кларинетния акомпанимент от нас – Огняна Соколова. Имахме информация, че графикът на явяване щеше да ни наложи последователни излизания на сцена с различни участници, често с един и същ материал, което допълнително взехме (поне аз със сигурност) под внимание в този предварителен период. При такова напрежение и свръх-концентрация прецизната организация определено спомагаше за създаване на комфортна работна среда. Искам специално да кажа няколко думи за моите скъпи колеги. Инес е млад човек, с голяма перспектива за развитие, с много добра реактивност по отношение на солистите си, с много добро владение и вкус към диференцирани щрихи в оркестровите акомпанименти. Огняна е невероятен капацитет по отношение на кларинета и знанията ѝ са повече от задълбочени! Работи с аурата и идеите на изпълнителя. Създава обща атмосфера и звукова картина, която е в състояние да тушира някои случайни неудачи в солиста. Ценен и заслужено високо оценяван професионалист, който твори филигранна красота на сцената.

Според мен успяхме да се представим не само на необходимото ниво, но и да заложим една сериозна основа за едно следващо издание на конкурса.

Огняна Соколова:

Конкурсът многократно и напълно основателно бе оценен като форум на световно ниво. И от който и ъгъл да погледнем, е факт. От желанието на 160 млади хора от 30 държави да се заявят и представят пред авторитетното жури, безкомпромисна и авторитетна оценка, перфектна организация с подкрепата на високи национални институции. Да, висок форум!

Винаги ми се е искало за значимите, щастливи неща в живота си да търся по-топли думи. И без да искам позволение от никого ще заменя форум със Събитие, без главната буква да е грешка. Събитие, отдавна чакано и заслужено от човека създал нашата кларинетна школа, проф. Сава Димитров. Заслужават го всички, докоснали се до нея, развили я и неуморно работещи в нейното усъвършенстване. Този конкурс е събитие за кларинетното общество, за музикантската общност и за обществото ни в пътя на развитието на изпълнителското изкуство и подкрепата му, които не могат да бъдат спирани и забравяни!

Ще се върна към организацията – брилянтната!

БЛАГОДАРЯ на младите хора от екипа, които създадоха спокойствието, уютата и комфорта, нужни за изпълнителите, журито и за нас, за да работим истински добре!

Не е било лесно на журито, при такова голямо количество солисти с желание за изява да отсее безпристрастно важното и да доведе тук в България млади хора с ярък талант и умения.

Тук пристигнаха личности, които вече са професионални музиканти с много ясно заявени изисквания и присъствие.

За други конкурсът беше нов урок, нов път, нов опит, нова надпревара или първо разочарование...

Пристигнахме и до изпитанието пред нас - акомпаняторите.

Колкото и да са сведени до минимум концептуалните различия на школите спрямо авторите, които изпълняваме, личността в изявата си винаги остава уникална. И тук нашата роля е да се проврем, да проследим, да уловим, да се извъртим, само и само всичко в изявата на Изпълнителя да е Той.

"Спасителното хапче" в тази ситуация се нарича опит, бързи реакции и понякога за съжаление автопилот.

Благодаря на колегите си, които умеят това и подкрепиха конкурса с професионализъм, грижа и отдаденост, заедно с умората и сладостта от нея!

Но пък е красиво да извървиш с някого неговия път и щастливо да усетиш доверието и благодарността в очите му...

Умишлено не споменах нито едно име, освен това на Сава Димитров.

След него – стотици.

Историята помни, а ние сме хронистите.

Конкурсът свърши. Щастливо за мен!

Идва следващият.

Да поработим!

Инес Симеонова:

За мен беше изключително удоволствие да имам възможността да бъда част от състава на корепетиторите на второто издание на кларинетния конкурс, посветен на професор Сава Димитров. Благодарна съм за доверието, което ми отдадоха, защото беше абсолютно предизвикателство, а все още нямам богат опит зад гърба си. Това да си рамо до рамо с Огняна Соколова и Богдан Станев, които през цялото време ме подкрепяха и най-вече вдъхновяваха, направи дните много ценни за мен.

Да съм корепетитор на конкурс ми се случва за първи път. Не бих се впуснала да коментирам интерпретацията на всеки един участник, защото нивото наистина беше много високо и тук стои моментът кой наистина е бил достатъчно убедителен в музицирането си, но с удоволствие бих разказала повече за моето собствено преживяване.

Да изсвиря Вебер – Първи концерт за кларинет над пет пъти беше наистина вълнуващо преживяване! Всеки диша по различен

начин, всеки движи музикалната мисъл в различна посока, а ти трябва едновременно да си изключително стабилен и постоянен – все пак трябва да играеш ролята на цял оркестър. Аз лично постоянно търсех да се залепя за тях доколкото мога. Това беше партньорското ми решение, според мен най-доброто, което мога да направя, защото така ще знаят, че не са сами и че могат да ми се доверят. Но, от друга страна, може би това прави изпълнението по-нестабилно за тях, защото би трябвало аз да съм един постоянен пулс отдолу, който не се влияе от тази река от музика, която се излива отгоре. Вълнуващо е обаче да можеш да дишаш с всеки един солист, да се адаптираш, да слушаш, да се опиташ да постигнеш един цял организъм с хора, с които си свирил един-единствен път, предишния ден, точно 30 минути.

В заключение мога да кажа, че още не ме напуска вълнението и усещането за задоволство от добре свършената работа, а и най-вече от оправданото високо оказано ми доверие. Невероятно, истинско музикално щастие!

Доц. д-р Ирина Харалампиева